

25 miliard sekýra v důchodech. Zatím

- CZ24 News | 3. května 2023

ČESKO: Systém důchodového pojištění skončil v prvním čtvrtletí se schodkem 25,7 miliardy korun. Je to zatím nejhorší výsledek za první čtvrtletí. Za celý loňský rok příjmy převýšily výdaje na penze o 21,5 miliardy korun. Vyplývá to z aktuálních údajů Ministerstva financí o hospodaření systému důchodového pojištění. Důchody se zvedly naposledy v lednu. Znovu se kvůli inflaci navýší od června. Celkem se pak pro letošek v důchodovém pojištění počítá s propadem zhruba 80 miliard korun.

„Pokud je systém důchodového pojištění ve schodku, neznamena to, že stát nemá na výplatu starobních, invalidních a pozůstalostních důchodů. Musí však využít v rozpočtu jiné zdroje financování, které potřebu vyšších výdajů na důchody pokrýjí,“ uvádí Ministerstvo financí.

Za první čtvrtletí se na důchodovém pojištění vybralo 147,4 miliardy korun. To je zhruba o 13,1 miliardy korun víc než před rokem. Výdaje jsou ale téměř o 29,6 miliardy vyšší než v loňském prvním kvartále. Dosáhly 173,1 miliardy korun.

Ekonomové poukazují na to, že penzijní systém je neudržitelný. Vláda chce v květnu představit návrhy jeho reformních změn. Mluví se o dřívější penzi pro náročné profese, pozdějším nástupu do důchodu u ostatních podle doby dožití a odpracovaných let či o mírnějším růstu penzí. Nižší přidání prosadila vláda už pro mimořádnou červnovou valorizaci. Stát by to mělo letos 15,4 miliardy korun.

Výdaje na důchody se za posledních 15 let zdvojnásobily. Loni se přiblížily 600 miliardám korun. Navyšování vydané sumy minulý rok zrychlilo po mimořádných valorizacích k dorovnání inflace. Letos do penzí poputuje asi 30 procent státních výdajů. Vyplatit by se mělo téměř 690 miliard korun.

Ministerstvo financí poukazuje na to, že systém důchodového pojištění je silně závislý na ekonomickém cyklu. Z červených čísel se roční hospodaření dostává jen na vrcholu konjunktury. Pomyslný důchodový účet tak byl v přebytku v letech 2018 a 2019 či v letech 2004 a 2005 a pak 2007 a 2008. Zatím nejvyšší deficity byly v krizových letech 2012 a 2013, a to 55 miliard korun za rok.

Podle [zprávy](#) Národní rozpočtové rady (NRR) o dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí by koncem 50. let mohlo saldo systému důchodového pojištění dosahovat čtyř procent hrubého domácího produktu (HDP). V dnešních cenách by tak výdaje převýšily příjmy z pojistného o víc než 250 miliard korun. Zatímco nyní stát dává do důchodů skoro devět procent HDP, v polovině století by to bylo téměř 13 procent. Dosud nejvíc to bylo v krizovém roce 2012, a to 9,5 procenta HDP. Nejmenší podíl putoval do penzí v letech 2004 a 2007. Bylo to 7,6 procenta HDP.

Důchod od České správy sociálního zabezpečení pobíralo na konci loňska přes 2,84 milionu lidí, z nich bylo téměř 2,37 milionu starobních důchodců a důchodkyň. Průměrná starobní penze v lednu činila 19 438 korun. Dalších asi 49 100 starobních důchodů vyplácely resorty obrany, vnitra a spravedlnosti, průměrná částka byla o několik tisíc korun vyšší. Tato ministerstva poskytovala i invalidní a pozůstalostní penze.